



26.09.2012

Kj/26

**§ 282**

**Ryj / Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite lumikasojen poiskuljetuksesta ajoradoilta ja jalkakäytäviltä**

HEL 2012-002556 T 00 00 03

**Päätös**

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

**Liitteet**

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

**Päätösehdotus**

Kaupunginvaltuusto päättäne katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

**Esittelijä**

Valtuutettu Tuomo Valokainen ja 7 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki tehostaa lumenpoistoa ja -kuljetusta kaduilta.

Kaupunginhallitus viittaa saatuun lausuntoon ja toteaa, että kaupunki on tehostanut talvihoitotoimia monin tavoin, mm. runsaslumisten talvien varautumissuunnitelman käyttöön otolla. Tarkoituksena on laatia kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi kadunpitojärjestys, jossa annetaan määräyksiä mm. lumen poistosta ja kuljetuksesta.

Rakennusvirasto kehittää yhteistyössä palveluntuottajien kanssa lumen poiskuljetusta edistäviä työmenetelmiä. Tehokas lumenpoisto edellyttää myös lumenvastaanottoaikojen lisäämistä eri puolelle kaupunkia. Vastaanottoaikoiksi soveltuvia paikkoja selvitetään yhteistyössä asianomaisten hallintokuntien kanssa.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

**Postiosoite**

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
hallintokeskus@hel.fi

**Käyntiosoite**

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

**Puhelin**

+358 9 310 1641

**Faksi**

+358 9 655 783

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI0680001200062637

**Alv.nro**

FI02012566



26.09.2012

Kj/26

## Liitteet

1 Valtuutettu Tuomo Valokaisen aloite

## Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 17.09.2012 § 996

HEL 2012-002556 T 00 00 03

### Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen katsoa valtuutettu Tuomo Valokaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

10.09.2012 Pöydälle

### Esittelijä

kaupunginjohtaja  
Jussi Pajunen

### Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035  
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 08.05.2012 § 249

HEL 2012-002556 T 00 00 03

### Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Aloite on erittäin kannatettava.

Yleisten töiden lautakunta toteaa, että rakennusvirasto on tehnyt runsaasti talvihoitoon liittyneitä tehostamistoimenpiteitä. Tehostamistoimenpiteitä ehdotettiin rakennus- ja ympäristötoimen apulaiskaupunginjohtajan kadunpidon kehittämissuunnitelmassa ja niitä on jo otettu käyttöön. Muun muassa myös viimeksi käytetty runsaslumisien talvien varautumissuunnitelma, joka sisältää lisäpysäköintipaikat ja -lumenvastaanottoa sekä auton omistajille suunnatun maksuttoman tekstiviesti- ja Internet-palvelun vähentämään kaupungin toimesta tehtävää ajoneuvojen siirtojen vähentämiseksi.

#### Postiosoite

PL 1  
00099 HELSINGIN KAUPUNKI  
hallintokeskus@hel.fi

#### Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13  
Helsinki 17  
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

#### Puhelin

+358 9 310 1641

#### Faksi

+358 9 655 783

#### Y-tunnus

0201256-6

#### Tilinro

FI0680001200062637

#### Alv.nro

FI02012566



Runsaan lumen ongelma on korostunut kantakaupungissa, jossa lumi täyttää kadunvarret. Kantakaupungin alueella Etu-Töölön aluetta lukuun ottamatta on talvihoidossa kunnossapitolain mukainen vastuujako kaupungin ja kiinteistöjen omistajien kesken. Ajouratojen auraus ja liukkaudentorjunta kuuluu kaupungille, jalkakäytävien auraus ja liukkaudentorjunta kiinteistön omistajille ja sekä ajoradoilta että jalkakäytäviltä aurattujen lumien poiskuljetus on kiinteistöjen omistajien vastuulla.

Aloitteessa on mainittu, että (kantakaupungissa) lumikasat jäävät osittain jalkakäytävälle ja osittain ajoradalle, mikä vaarantaa jalankulun ja tukkii autoliikenteen. Ongelman poistaminen kuuluu tällä hetkellä pääosin tontinomistajille. Rakennusvirastoon siirrettiin vuoden 2012 alussa aiemmin rakennusvalvontaviraston vastuulle kuulunut tontinomistajien kadunpidollisten velvoitteiden valvonta. Tänä aikana rakennusvirasto on rakentanut valvontajärjestelyä ja vuoden alusta lähtien valvojat ovat huomauttaneet ja kehottaneet satoja kiinteistöjä tekemään heille kuuluneet vastuunsa.

Yleisten töiden lautakunta katsoo, että talvihoidon tehostaminen edellyttää katujen ja muiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mahdollistamaan erillisen kunnossapitojärjestyksen. Kunnossa- ja puhtaanapitoa säätelevä kunnossapitojärjestys on vastaava kuin kunnan rakennusjärjestys. Siinä kaupunki voi antaa tarkemmat määräykset kunnossa- ja puhtaanapitotöiden suoritustavasta ja siinä käytettävistä aineista ja laitteista, suoritusajasta, lumen käsittelystä, sijoittamista ja poiskuljetusta sekä alueiden jaottelusta ylläpidon tavoitetason mukaisiin kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin. Se luo vahvan perustan ylläpidon valvonnalle myös kiinteistöjen omistajiin nähden. Rakennusvirasto valmistelelee esityksen kunnossapitojärjestyksestä kuluvan vuoden aikana. Kunnossapitojärjestyksen vahvistaa rakennusjärjestyksen tapaan Helsingissä kaupunginvaltuusto.

Kokonaisvastuuhoidon mahdollinen laajentaminen kantakaupungin alueelle, jossa kaupunki ottaa hoidettavakseen kaikki tontinomistajille kuuluvat tehtävät, myös katujen lumen poisajon, tasaisi ja parantaisi talvihoidon laatua ja mahdollistaisi tehokkaan ja hallitusti hoidetun lumen pois kuljetuksen. Kantakaupungin katujen kokonaisvastuuhoidon selvityksestä on yleisten töiden lautakunta antanut asiaa koskevan lausunnon kaupunginhallitukselle 13.4.2012. Lausunnossa lautakunta toteaa, että alueen ottaminen kokonaisvastuuhoidon piiriin on keskeisin tapa tehostaa lumen poistamista kantakaupungin alueella.

Kolme edellistä talvea ovat olleet muihin talviin verrattuna poikkeuksellisen runsaslumisia ja erittäin haasteellisia. Helsingissä oli 20 vuotta sitten käytettävissä enemmän kuin 15



lumenvastaanottoa. Tällä hetkellä kaupungin merkittävästi laajennettua 20:ssä vuodessa, on näitä kadun talvihoidon toiminnan kannalta elintärkeitä perusedellytyksiä vähennetty puoleen. Kolmena edellisenä talvena on suuren lumimäärän vuoksi jouduttu virallisten vastaanottoaikojen lisäksi avaamaan eri puolille Helsinkiä kymmeniä varapaikkoja, joihin lunta on ollut mahdollista varastoida.

Yleisten töiden lautakunta katsoo, ettei nykyinen toiminta lumenvastaanoton edellytysten suhteen ole kestäväällä pohjalla. Kaupungin tulee suunnitella ja rakentaa lumenvastaanottoon riittävä kapasiteetti palvelemaan kaikkia kaupunginosia, mikä tarkoittaa lisää vastaanottoalueita ja panostamista muihin lumen hallintamenetelmiin. Jokaisen kaupunginosan tulee voida huolehtia alueensa lumilogistiikasta itsenäisesti. Näin lunta ei tarvitsisi kuljettaa pitkiä matkoja toisiin kaupunginosiin ja logistiikka olisi kokonaisuudessaan toimivaa ja edullista. Tässä määrittelytyössä vaaditaan lähes koko teknisen sektorin hallintokuntien osallistumista ja tukea.

Katujen talvihoidossa ei ole vielä riittävän laajassa käytössä uutta lumilogistiikkaa ja etenkin poiskuljetusta nopeuttavia työmenetelmiä. Rakennusvirasto on ollut mukana kehittämässä tehokkaampia työmenetelmiä. Operatiivisesta ja teknisestä kehittämistyöstä vastaa palveluntuottajat, joilla on asiantuntijuus toiminnan parantamiseen. Tällä hetkellä nopeuttamiseen liittyviä edellytyksiä on heikosti palveluntuotannossa. Palveluntuottajien paremmalla keskinäisellä kilpailulla voitaisiin esimerkiksi nopeuttaa kehitystyön jalkauttamista normaaleihin toimintamenetelmiin. Myös kunnossapitojärjestys tehostaa lumilogistiikkaa.

Katujen talvihoitoon paremmin varautuminen vaatii suunnitelmallisuutta ja ennakoimista. Rakennusvirasto on aiempina taloussuunnitelmakausina esittänyt talvihoitoon lisää määrärahoja, jotta hankaliin talviin voitaisiin varautua paremmin esimerkiksi lisäämällä varalla olevia resursseja. Talvihoitoon varatut määrärahat ovat kehittyneet yleistä kustannustasoa ja alueiden kasvua heikommin. Näin ollen poikkeuksellisten runsaslumisten talvikatujen hoitotaso on luonnollisesti heikentynyt. Toimiva kunnossapito ja etenkin talvihoito turvaa kaupungin toimintaedellytykset ja talveen varautuminen olisi nähtävä samanlaisena kaupungin toiminnan turvaajana kuin pelastustoimi. Näin ollen koko teknisen sektorin tulee olla toiminnallaan mukana kehittämässä turvallisen liikenteen edellytyksiä Helsinkiin.

## Käsittely

08.05.2012 Ehdotuksen mukaan

Esittelijän muutos: Lisätään päätösehdotuksen kappaleen 7 loppuun seuraava virke: "Lausunnossa lautakunta toteaa, että alueen ottaminen



26.09.2012

Kj/26

kokonaisvastuuhoidon piiriin on keskeisin tapa tehostaa lumen poistamista kantakaupungin alueella."

Esittelijä

osastopäällikkö  
Osmo Torvinen

Lisätiedot

Tarja Myller, ylläpitoinsinööri, puhelin: 310 38538  
tarja.myller(a)hel.fi  
Ville Alatyppö, projektinjohtaja, puhelin: 310 39943  
ville.alatypko(a)hel.fi